

РЕЦЕНЗІЇ

РЕЦЕНЗІЯ НА СЕРІЮ НАВЧАЛЬНИХ ПОСІБНИКІВ ІЗ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ (АВТОРИ – ПРОФЕСОР ШВЕЦЬ Н.І., ДОЦЕНТ БЕНЦА Т.М.), ВИСУНУТИХ НА ЗДОБУТТЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРЕМІЇ УКРАЇНИ 2011 РОКУ В ГАЛУЗІ НАУКИ І ТЕХНІКИ

Серія навчальних посібників із внутрішньої медицини (автори – проф. Швець Н.І., доц. Бенца Т.М.), висунутих на здобуття Державної премії України 2011 року в галузі науки і техніки, включає ряд ексклюзивних за змістом, оригінальних за дидактичними принципами та методологією подання матеріалу, не дублюючих інші видання з даної проблематики посібники, розроблені відповідно до програм вивчення внутрішньої медицини в інтернатурі, циклах спеціалізації, стажування, передатестаційних, тематичного удосконалення для лікарів-інтернів, слухачів циклів удосконалення лікарів, клінічних ординаторів та аспірантів і дозволяє студентам старших курсів медичних університетів більш глибоко та методично підійти до вивчення внутрішніх хвороб.

Схвальною оцінкою заслуговує перший за хронологією написання навчальний посібник (Швець Н.І., Підаєв А.В., Бенца Т.М., Миронець В.І., Федорова О.О., Маланчук Т.О. Еталони практичних навичок з терапії: Навчально-методичний посібник. – К.: Главмеддрук, 2005. – 540 с.). У даному виданні автори чітко, відповідно до вузько-спеціальних розділів внутрішніх хвороб, наводять опис, дають інтерпретацію правильних підходів при засвоєнні та поглибленні основних знань із практичних навичок, якими має володіти сучасний терапевт відповідно до вимог кваліфікаційної характеристики.

Надзвичайно корисним як для практикуючих лікарів, так і студентів медичних університетів було видання посібника з невідкладних станів у клініці внутрішніх хвороб (Швець Н. І., Підаєв А.В., Бенца Т.М., Федорова О.А., Миронець В.І. Неотложные состояния в клинике внутренней медицины: Учебное пособие. – К., 2006. – 752 с.). Цінним у даному виданні є його чітка структура, що дозволяє відповідно до розділу внутрішніх хвороб швидко отримати необхідну інформацію стосовно сучасних принципів надання невідкладної допомоги при конкретних нозологічних формах внутрішніх захворювань. Завдяки сучасному баченню авторами принципів організації екстреної медичної допомоги в клініці внутрішніх хвороб, даний навчальний посібник з успіхом може вико-

ристовуватися як довідник із невідкладних станів лікарями практично всіх спеціальностей.

У навчальному посібнику «Фармакотерапія захворювань травного тракту в практиці терапевта» (Швець Н.І., Скрипник І.Н., Бенца Т.М. Фармакотерапія захворювань пищеварительной системы в практике терапевта: Учебное пособие. – К., 2007. – 648 с.) автори зводять у цілісну систему проблему діагностики і лікування захворювань травного тракту. Матеріал дуже вдало представлений у вигляді схем та таблиць, добре ілюстрований рисунками, які дозволяють більш цілісно сприйняти матеріал розділів та проблему лікування захворювань травного тракту в цілому.

Широке коло в пізнавальному плані питань із діагностики та лікування кардіологічних захворювань для лікарів-терапевтів представлено в навчальному посібнику «Фармакотерапія захворювань серцево-судинної системи в практиці терапевта» (Швець Н. І., Бенца Т. М., Федорова О. О. Фармакотерапія захворювань сердечно-сосудистой системы в практике терапевта: Учебное пособие. – К., 2008. – 1000 с.). Автори, використовуючи оригінальний, розроблений ними дизайн подання матеріалу, знайомлять лікарів з останніми досягненнями в галузі кардіології, приділяючи достатню увагу, що дуже важливо, як питанням діагностики, так і викладенню сучасних принципів фармакотерапії основних кардіологічних захворювань та синдромів.

Автори продемонстрували сучасне бачення проблеми респіраторно-вірусних захворювань у практиці терапевта, добру обізнаність із інфектології, імунопрофілактики основних респіраторно-вірусних захворювань та грипу. Навчальний посібник «Діагностика, лікування, імунопрофілактика грипу і інших гострих респіраторних вірусних інфекцій» (Швець Н.І., Підаєв А.В., Бенца Т.М. Диагностика, лечение, иммунопрофилактика гриппа и других острых респираторных вирусных инфекций: Учебное пособие. – К., 2009. – 224 с.), що входить до серії, є виданням, на яке давно очікували лікарі-терапевти та широкий загал фахівців-практиків. У даному виданні вдало поєднується навчальний матеріал із сучасним потрактуванням проблеми грипу, клініки гострих респіраторно-

вірусних інфекцій. Великою заслугою авторів є те, що вони значну частину посібника приділили питанням імунoproфілактики означених захворювань, зокрема, вакцинопрофілактиці грипу. Автори наводять сучасні схеми і алгоритми застосування антивірусних препаратів. Цінним для студентів і лікарів є наявність додатків у даному виданні, де викладено протокол діагностики та лікування нового штаму «каліфорнійського» грипу та клініко-фармакологічна характеристика препаратів, що найчастіше застосовують для лікування грипу та інших гострих респіраторних вірусних інфекцій.

Значну увагу проф. Швець Н.І., доц. Бенца Т.М. приділяють розробці напрямків самостійної роботи лікарями-слухачами циклів підвищення кваліфікації та самоконтролю засвоєних знань. Чудовою ілюстрацією цього є вихід одразу двох книжок (Збірник питань та тестових завдань для атестації лікарів із спеціальності «Терапія» в 2 частинах (навчальний посібник для слухачів передатестаційних циклів вищої, першої, другої категорій та лікарів-інтернів). Частина 1 для слухачів передатестаційних циклів вищої та першої категорій / Під загальною редакцією кафедри терапії Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л.Шупика / Швець Н.І., Маланчук Т.О., Миронець В.І., Бенца Т.М. та ін. – К.: ПП Вишемирський В.С., 2009. – 320 с.: Збірник питань та тестових завдань для атестації лікарів із спеціальності «Терапія» в 2-х частинах (навчальний посібник для слухачів передатестаційних циклів вищої, першої, другої категорій та лікарів-інтернів). Частина 2 для слухачів передатестаційних циклів другої категорії та лікарів-інтернів / Під загальною редакцією кафедри терапії Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л.Шупика / Швець Н.І., Маланчук Т.О., Миронець В.І., Бен-

ца Т.М. та ін. – К.: ПП Вишемирський В.С., 2009. – 302 с.).

Добрим доповненням до переліченого вище доробку авторів є дві методичні нароби (Швець Н.І., Бенца Т.М., Пастухова О.А., Фогель О.О. Сучасні стратегічні підходи до корекції сумарного кардіоваскулярного ризику у пацієнтів з есенціальною артеріальною гіпертензією та супутнім цукровим діабетом 2 типу: Методичний посібник. – К., 2010. – 96 с. та Швець Н.І., Мельник І.І., Бенца Т.М. Депресії у клініці внутрішньої медицини: методичні рекомендації. – К., 2006. – 28 с.). Дані роботи суттєво доповнюють цикл навчально-методичних праць, висвітлюють сучасні підходи до вирішення важливих питань сучасної терапевтичної клініки.

Усі посібники побудовані уніфіковано за розробленою авторами оригінальною структурою, викладення матеріалу здійснено за всіма розділами внутрішньої медицини – гастроентерологія, пульмонологія, гематологія, нефрологія, кардіологія, ендокринологія тощо. Чітке викладення навчального та клінічного матеріалу за розділами дозволяє легко орієнтуватися в пошуку необхідної інформації, а великий фактичний матеріал із нормальних значень клінічних, лабораторних, спеціальних інструментальних досліджень і змін їх значень при виникненні і розвитку захворювань дозволяє використовувати дані навчальні посібники і як довідники.

Видання серії навчальних посібників із внутрішньої медицини (автори – проф. Швець Н.І., доц. Бенца Т.М.) є значним явищем для вищої медичної школи, відображає нагальну потребу лікарів практиків у забезпеченні процесу безперервного професійного розвитку, удосконаленні та поглибленні знань і вмінь зі спеціальності і заслуговує бути висунутим на здобуття Державної премії України 2011 року в галузі науки і техніки.

*Професор кафедри гематології та трансфузіології
Національної медичної академії післядипломної освіти
імені П.Л. Шупика МОЗ України, доктор медичних наук
С. В. Видиборець*